

LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

**DĖL PRITARIMO LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS
BIURO VEIKLOS ATASKAITAI UŽ 2018 METUS**

2019 m. vasario 21 d. Nr. 5TS-1581
Lazdijai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir Lazdijų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugsėjo 9 d. sprendimu 5TS-1026 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento tvirtinimo“, 223 ir 229 punktais ir Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2019 m. vasario 7 d. raštu Nr. VSB3-9 „Dėl veiklos ataskaitos už 2018 m.“, Lazdijų rajono savivaldybės taryba nusprendžia:

Pritarti Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos ataskaitai už 2018 metus (veiklos ataskaita pridedama).

Savivaldybės meras

Artūras Margelis

LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO VEIKLOS ATASKAITA UŽ 2018 METUS

1. BENDRA INFORMACIJA

Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos ataskaita teikiama vadovaujantis Lazdijų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugsėjo 22 d. sprendimu Nr. 5TS-1026, 223 punktu.

Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – VSB) – savivaldybės biudžetinė įstaiga, įsteigta Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2008 m. sausio 17 d. sprendimu Nr. 5TS-289 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro įsteigimo“. 2011 m. VSB persikėlė į naujas, suremontuotas patalpas. Patalpos buvo suremontuotos ES struktūrinės paramos lėšomis įgyvendinus projektą „Visuomenės sveikatos biuro paslaugų infrastruktūros Lazdijuose plėtra“. Naudojamų patalpų plotas 209.16 kv. m pagal 2009 m. liepos 7 d. turto panaudos sutartį su VšĮ Lazdijų socialinių paslaugų centru. Šiuo metu juridinis VSB adresas – Vilniaus g. 1, 67106 Lazdijai. Adresas korespondencijai – Kauno g. 8, 67128 Lazdijai.

Pagrindinis VSB veiklos tikslas – rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje visuomenės sveikatos priežiūrą, taikant koordinacines, informacines ir kitas profilaktikos priemones, informuoti ir mokyti gyventojus apie rizikos veiksnius ir pagal galimybę mažinti rizikos veiksnių paplitimą, sergamumą, propaguoti sveikos gyvensenos įgūdžius bendruomenės narių tarpe, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas. VSB pagrindinės veiklos: visuomenės sveikatos stebėseną, visuomenės sveikatos stiprinimas bendruomenėse, vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūra, alkoholio, tabako ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo profilaktika, lėtinių ligų, nelaimingų atsitikimų ir traumų profilaktika, užkrečiamųjų ligų profilaktika, psichikos sveikatos stiprinimas ir susirgimų profilaktika.

Lazdijų rajono savivaldybėje visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos įgyvendinamos vadovaujantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais visuomenės sveikatos priežiūrą, Lazdijų rajono savivaldybės 2011–2020 metų strateginiu plėtros planu, Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2018 m. darbo planu ir kitais vietiniais teisės aktais.

VSB nuo įstaigos veiklos pradžios vadovauja Ramutė Kunigiškienė.

2. ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

VSB už personalo valdymą atsakingas direktorius, už finansų valdymą – vyr. buhalteris, už ūkinę veiklą – ūkio dalies specialistas. Nuo 2014 m. vasario 1 d. visuomenės sveikatos biure įsteigtas sveikatos priežiūros specialisto maitinimo organizavimui etatas. Specialistas dirba su kompiuterine programa „Dietinis maitinimas“, sudaro valgiaraščius bei konsultuoja keturias rajono ugdymo įstaigas: Lazdijų mokyklą-darželį „Kregždutė“, Lazdijų mokyklą-darželį „Vyturėlis“, Lazdijų r. Seirijų A. Žmuidzinaičiaus gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyrių ir Lazdijų r. Veisiejų Sigito Gedos gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyrių.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, teikiančių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas Lazdijų rajono savivaldybės ugdymo įstaigose, veiklą koordinuoja paskirtas specialistas. Visi VSB darbuotojai yra tiesiogiai pavaldūs direktoriui. Vykdamas veiklą planavimo procesą, organizuojami darbuotojų susirinkimai. 2018 m. vyko 12 susirinkimų. Nuolatos keliama specialistų kvalifikacija organizuojamuose mokymuose, seminaruose, kvalifikacijos kėlimo kursuose tiek rajone, tiek respublikoje. Ataskaitiniais metais 9 specialistai (8 specialistai ir direktorius) dalyvavo 25 mokymuose (konferencijos, seminarai, kvalifikacijos kėlimo kursai, iš viso –136 val.). Specialistai, grįžę iš mokymų ar seminarų aktualią informaciją perduoda kitiems specialistams. Specialistams sudarytos palankios ir saugios darbo aplinkos sąlygos. Rajono ugdymo įstaigose 2018 metais dirbo 5 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kurie teikė visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas 13 rajono ugdymo įstaigų. Specialistai savo veiklą planuoja vadovaudamiesi 2016 m. liepos 21 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu, kuris patvirtina visuomenės sveikatos priežiūros mokyklose organizavimo tvarką bei nurodo visuomenės sveikatos priežiūros specialistų funkcijas, teises ir pareigas. Šių specialistų darbo krūviai yra paskirstyti, vadovaujantis 2016 m. rugpjūčio 5 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. V-932 „Dėl valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti reikalingų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ Nr. V-996. Šiuo įsakymu vadovaujantis, specialistas, dirbdamas 1 etato krūviu, miesto gyvenamosiose vietovėse esančiose ugdymo įstaigose teikia visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas 870 mokinių, o kaimo vietovėse – 420 mokinių. Esant tokiam privalomam mokinių skaičiui, specialistui dirbančiam 1 etatu, tenka aptarnauti po 3-4 ugdymo įstaigas. Ugdymo įstaigose, kuriose yra mažiau mokinių, per mėnesį specialistas apsilanko 2-3 kartus.

1 lentelė. Bendras VSB etatų skaičius 2018 m. gruodžio 31 d.

Pareigybės	Užimami etatai
Direktorius	1,0
Administratorius	1,0
Buhalteris	0,5

Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas	2.0
Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	0,7
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą mokyklose (5 specialistai aptarnauja 13 rajono ugdymo įstaigų)	4,5
Specialistas ūkio dalies reikalams	1,0
Valytojas	0.25
Sveikatos priežiūros specialistas maitinimo organizavimui	1.0
Iš viso	11,95

3. VSB FINANSAVIMAS

Nuo 2014 metų VSB vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną. Riboti žmogiškieji bei finansiniai ištekliai yra pagrindinė problema siekiant geresnių veiklos rezultatų. Pagrindiniai VSB lėšų šaltiniai yra Valstybės biudžeto lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos ir papildomos lėšos iš privalomųjų sveikatos mokymo paslaugų. Tačiau šių lėšų nepakanka produktyviai biuro veiklai užtikrinti, todėl nuolat ieškoma kitų, papildomų finansavimo šaltinių, bendradarbiaujama su kitomis įstaigomis ir organizacijomis. Tokia lėšų paieška, esant nepakankamam specialistų skaičiui, reikalauja neproporcingai daug laiko organizaciniams ir administraciniams reikalams.

2 lentelė. VSB skirti asignavimai 2016 – 2018 m.

Eil. Nr.	Lėšų šaltiniai	Suma, Eur	Suma, Eur	Suma, Eur
		2016 m.	2017 m.	2018 m.
1.	Valstybės biudžeto lėšos (per Sveikatos apsaugos ministeriją)	71624	82650	82400,00
2.	Valstybės biudžeto lėšos	1371,91	-	0,00
3.	Lazdijų rajono savivaldybės biudžeto lėšos	20099,86	25808,39	35087,74

4.	Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos	350	200	150,00
5.	Privalomųjų sveikatos mokymų lėšos	2496,48	3007	2412,00
6.	ES lėšos	-	-	0,00
7.	Projektinės lėšos iš viso:	157638,32	-	28060,38
7.1	<i>Tame tarpe: Lazdijų rajono savivaldybės biudžeto lėšos</i>			2432,00
7.2	<i>Valstybės biudžeto lėšos</i>			1922,10
7.3	<i>ES lėšos</i>			23706,28
8.	Kitų šaltinių lėšos	1921,95	62,4	78,74
	Iš viso asignavimų	155502,52	111727,79	148188,86

4. DOKUMENTŲ VALDYMAS

VSB už dokumentų veiklos, personalo, atostogų, komandiruočių rengimą atsakingas VSB administratorius ir direktorius, o už finansinių dokumentų rengimą ir tvarkymą - vyr. buhalteris.

Siekiant tobulinti VSB veiklą bei vykdyti jos kontrolę, peržiūrėti esami vidaus kontrolę reglamentuojantys dokumentai, tai yra: darbuotojų pareiginiai nuostatai, darbo tvarkos taisyklės, finansų kontrolės taisyklės, VSB darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo tvarka, kiti dokumentai. Už viešųjų pirkimų organizavimą atsakingas VSB direktoriaus paskirtas asmuo. Parengtas 2018 m. planuotų vykdyti viešųjų pirkimų planas, viešųjų pirkimų ataskaita (At-6 forma), sudaryta 23 darbų, paslaugų ir lėšų panaudojimo sutarčių, parengtos 24 tiekėjų apklausos pažymų.

Metų pradžioje buvo aptariami ir suderinami visuomenės sveikatos priežiūros specialistų metiniai veiklos planai, suplanuota ir pateikta rajono savivaldybės administracijai pagal atskiras veiklos kryptis vykdoma visuomenės sveikatos priežiūros veikla ir jai skirti asignavimai iš valstybės biudžeto. Ataskaitiniais metais parengtas projektas „Saugokime regėjimą“ finansavimui gauti iš Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų.

3 lentelė. Parengti dokumentai 2018 m.

Eil. N	Parengto dokumento pavadinimas	Vieneto skaičius
1.	Gautų dokumentų	105

2.	Siunčiamųjų dokumentų	108
3.	Įsakymų veiklos organizavimo klausimais	36
4.	Įsakymų personalo klausimais	57
5.	Įsakymų atostogų klausimais	31
6.	Įsakymų komandiruočių klausimais	18
7.	Visuomenės sveikatos biuro dokumentacijos planas	1
8.	Darbų paslaugų ir lėšų panaudojimo sutartys	23
9.	VSB 2018 m. darbo planas	1
10.	VSB 2018 m. planuojamų atlikti viešųjų pirkimų planas	1
11.	VSB darbuotojų veiklos vertinimo ir tvarkos aprašas	1
12.	VSB darbuotojų pareiginių nuostatų nauja redakcija	8
13.	Privalomieji higienos įgūdžių mokymo planai pagal atskiras veiklos sritis (nauja redakcija)	2
14.	Atnaujinti privalomųjų higienos įgūdžių programų pranešimai	3
15.	VSB darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos aprašas	1
16.	Asmens duomenų tvarkymo taisyklės	1

5. VISUOMENĖS IR VYKLANČIŪJŲ INSTITUCIJŲ INFORMAVIMAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS KLAUSIMAIS

Apie sveikatos išsaugojimą bei stiprinimą parengta ir įstaigos internetinėje svetainėje publikuota 84 straipsniai/informaciniai pranešimai, vietinėje spaudoje publikuota 13 straipsnių, 15 skelbimų, VSB socialinėje paskyroje Facebook publikuoti 70 straipsnių/informacinių pranešimų. Ataskaitiniais metais įstaigoms ir bendruomenėms skaityti pranešimai:

- „Lazdijų rajono savivaldybės vaikų sveikatos būklė ir vykdomos prevencinės priemonės“;
- „Istorija“ (VSB 10-mečio veikla);
- „Psichoaktyvių medžiagų poveikis“;
- „Geroji patirtis organizuojant maitinimą ikimokyklinio ir pradinio ugdymo įstaigose“;
- „Maitinimo organizavimas ugdymo įstaigose“.

MITYBOS KOORDINAVIMAS IR KONTROLIAVIMAS

Nuo 2014 m. vasario 1 d. visuomenės sveikatos biure dirba sveikatos priežiūros specialistas maitinimo organizavimui. Specialistas dirba su kompiuterine programa „Dietinis maitinimas“ ir sudaro valgiaraščius 4 įstaigoms.

4 lentelė. Valgiaraščių sudarymo ir nurašymo statistiniai duomenys 2018 m.

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Sudarytų valgiaraščių skaičius su pritaikytu meniu	Perspektyviniai valgiaraščiai	Sudarytų valgiaraščių skaičius	Nurašytų valgiaraščių skaičius	Sudarytas technologinių kortelių skaičius
1.	Veisiejų Sigito Gedos ikimokyklinio ugdymo įstaiga	-	45 vnt.	675 vnt.	675 vnt.	
2.	Lazdijų mokykla-darželis „Kregždutė“	-	45 vnt.	818 vnt.	818 vnt.	
3.	Lazdijų mokykla-darželis „Vyturėlis“	15 vnt.	45 vnt.	829 vnt.	829 vnt.	
4.	Seirijų A. Žmuidzinavičiaus ikimokyklinio ugdymo įstaiga	15 vnt.	30 vnt.	450 vnt.	450 vnt.	
5.	Iš viso	30 vnt.	165 vnt.	2772 vnt.	2772 vnt.	243 vnt.

6. PARENGTOS VSB ATASKAITOS

1. Projekto „Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose gerinimas Lazdijų rajono, Druskininkų, Alytaus rajono ir Kalvarijos savivaldybėse“ (projekto kodas Nr. NOR-LT11-SAM-01-K-02-012) ataskaita po projekto užbaigimo pateikta centrinei projektų valdymo agentūrai.
2. Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2018 m. vykdyto projekto „Stiprinkime regėjimą“ ataskaita.
3. 2018 m. valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo vertinimo kriterijų ataskaita pateikta LR Sveikatos apsaugos ministerijai (pridedama).

4. Ataskaita apie Lazdijų rajono savivaldybės moksleivių sveikatą 2017-2018 m. m. paviešinta VSB internetiniame puslapyje (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-stebesena>).
5. Ataskaita apie mokinių sergamumą 2017-2018 m. m., paviešinta VSB internetiniame puslapyje (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-stebesena>).
6. Ataskaita apie mokinių infekcinį sergamumą 2017-2018 m.m. (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-stebesena>).
7. Moksleivių traumų analizė, paviešinta internetiniame puslapyje (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-stebesena>).
8. Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita pateikta 2018 m. gruodžio mėn. ir 2018 m. gruodžio 20 d. patvirtinta rajono savivaldybės taryboje sprendimu Nr. 5TS-1532 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos už 2017 m.“
9. Personalo ataskaita už 2018 m. pateikta Higienos instituto sveikatos informacijos centrui.
10. Sveikatos ugdymo ir mokymo ataskaita, pateikta SMLPC.
11. Finansinės ataskaitos:
  - 11.1. metinė finansinė ataskaita už 2018 metus;
  - 11.2. ketvirtinės finansinės ataskaitos (3);
  - 11.3. biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo suminės ataskaitos (F2) – 12 vnt.;
  - 11.4. ketvirtinės biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitos (F2) – 4 vnt.;
  - 11.5. debetinio ir kreditinio įsiskolinimo ataskaitos (F4) – 12 vnt.;
  - 11.6. ketvirtinės darbo užmokesčio ataskaitos (DA-01), Lietuvos statistikos departamentui (4 vnt.);
  - 11.7. investicijų ketvirtinės statistinės ataskaitos (4 vnt.) bei metinė investicijų ataskaita;
  - 11.8. ataskaitos apie priskaičiuotą darbo užmokestį bei socialinio draudimo įmokas (36 vnt.), pateikta VSDF valdybai prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;
  - 11.9. ataskaitos Valstybinei mokesčių inspekcijai (13 vnt.).

7. VSB PARTNERYSTĖS IR BENDRADARBIAVIMO VALDYMAS

Trūkstant materialinių ir žmogiškųjų išteklių savo veikloje, VSB glaudžiai bendradarbiauja su Lazdijų rajono savivaldybės švietimo kultūros ir sporto skyriumi, Lazdijų sporto centru, Lazdijų biblioteka, rajono seniūnijomis, bendruomenėmis, rajono gydymo įstaigomis ir kt. rajono įstaigomis ir organizacijomis bei jų darbuotojais. Ataskaitiniais metais vykdyti septyni renginiai su socialiniais partneriais, pasirašyta 17 bendradarbiavimo sutarčių. 2018 m. pasirašyta dar 4 bendradarbiavimo sutartys. VSB yra Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos steigėjas ir narys. Dalyvauta

tarpžinybinių darbo grupių pasitarimuose, Narkotikų kontrolės komisijos, Vaiko gerovės komisijos veikloje, VĮ Alytaus greitosios pagalbos stoties stebėtojų tarybos posėdžiuose.

Atsižvelgiant į tai, kad visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos iš dalies yra įvairių įstaigų ir organizacijų veiklos dalis, siekiama ir toliau plėtoti bendradarbiavimą sveikos gyvensenos ugdymo veikloje.

8. SVARBIAUSIA VYKDYTA VEIKLA

2018-02-16 VSB organizavo žiemos maudynes ir bėgimą. Vyko rytinė mankšta, meditacinis bėgimas ir maudymasis eketėje. Ryto programoje dalyvavo virš 30 asmenų, visiems buvo įteiktos trispalvės vėliavėlės.

Kovo 24-oji – Tarptautinė tuberkuliozės diena. Tą dieną buvo organizuota paskaita bei protmūšis.

2018-03-30 vyko jau ketvirta, kartu su VšĮ „Nacionaliniu kraujo centru“ organizuota kraujo donorystės akcija „Išgelbėk gyvybę“. Akcijoje dalyvavo virš 30 rajono gyventojų.

2018-04-10 VSB organizavo šventinį seminarą, skirtą paminėti biuro veiklos dešimtmečiui. Jo metu buvo kalbama apie visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pasiektus rezultatus per dešimtmetį bei veiklos perspektyvas ateityje. Seminare skaitė pranešimus lektorai iš Sveikatos apsaugos ministerijos, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro bei Lietuvos sveikatos mokslų universiteto.

2018-04-19 vyko sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą – renginys, kurį kas penkeri metai inicijuoja Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras, o organizuoja rajonų VSB. Rajone yra 7 mokyklos, kurios vykdo sveikatą stiprinančių mokyklų programą. Renginio metu komandos varžėsi estafetėse, pristatė savo mokyklas.

2018-05-03 VSB organizavo renginį „Saulės pasveikinimas“, skirtą gyvybės dienai paminėti. Tai judesį ir dėmesį lavinantis fizinio aktyvumo užsiėmimas.

2018-05-10 – Judėjimo sveikatos labui diena. VSB specialistai vyko į įstaigas, kur vedė mankštas darbuotojams. Bendradarbiaujant su Lazdijų sporto centru ir Onkologinės savipagalbos draugija, vyko šiaurietiško ėjimo žygis.

2018-05-31 – Pasaulinę dieną be tabako – vyko akcija prieš rūkymą, kurios metu gyventojai buvo supažindinami su tabako poveikiu sveikatai. Rūkantieji galėjo pasimatuoti CO₂ kiekį iškvepiamame ore.

2018-06-21 VSB organizavo tarptautinės jogos dienos paminėjimą. Užsiėmimai vyko Baltajo ežero paplūdimyje.

2018-06-23 VSB kartu su Metelių regioninio parko direkcija ir Lazdijų turizmo informaciniu centru organizavo žygį dviračiais „Mink į priekį 2018“. Prieš žygį vyko rytinė mankšta, sustojimuose dalyvių laukė prevencinių priemonių pristatymas ir nuotaikingos rungtys. Buvo galima išbandyti

vaizdinę priemonę „Girtos akys – blaivus protas“: užsidėjus tam tikrus akinius, kuo tiesiau praeiti pažymėtą atstumą.

Birželio - liepos mėn. VSB specialistai lankėsi mokinių vasaros stovyklose, kuriose mokė teikti pirmąją pagalbą, vykdė žalingų įpročių prevenciją.

2018-08-11 Kapčiamiestyje vykusiame Lazdijų r. bendruomenių sąskrydyje VSB specialistai demonstravo pirmos pagalbos vaizdines priemones, mokė, kaip reikia teikti pirmąją pagalbą, informavo kokią naudą organizmui suteikia sveika mityba ir fizinis aktyvumas. Renginio metu dalyviai galėjo išmėginti šiaurietiškąjį ėjimą, turėjo galimybę susipažinti su rūkymo žala, apžiūrinėjant „rūkoriaus burną“, pasimatuoti kraujo spaudimą, įsivertinti savo kūno sudėjimą, naudojant kūno masės sudėties analizatorių. Rūkantys galėjo sužinoti žalingojo anglies monoksido lygį organizme.

Jau antri metai VSB kartu Lazdijų turizmo informaciniu centru rugpjūčio mėnesį organizavo naktinį žygį dviračiais „Pavyk saulėlydį“.

2018-09-21 VSB dalyvavo rajono savivaldybės organizuojamoje „Lazdijų ruduo 2018“ šventėje. Gyventojai buvo susipažindinami su vaistažolėmis bei jų poveikiu organizmui, matuojamas kraujo spaudimas, vyko fizinio aktyvumo loterija.

Lapkričio 14-oji pasaulinė diabeto diena. Minint šią dieną, vyko akcija, kurios metu buvo matuojamas gliukozės kiekis kraujyje.

2018 m. vyko tęstinė programa „Judėkime sveikatos labui“. Programos metu spalio – gruodžio mėn. vieną kartą per savaitę buvo vykdomi sveikatingumo užsiėmimai suaugusiems. Jų metu dalyviai darė tempimo, pilvo ir nugaros raumenis stiprinančius, pratimus ir stresą mažinančius kvėpavimo pratimus. Viso programoje dalyvavo virš 100 asmenų.

Spalio mėnesį, siekiant gerinti gyventojų sveikos mitybos žinias ir minint pasaulinę maisto dieną, VSB specialistai organizavo protmūšį „Sveikatą brangina, kada ją pradangina“. Protmūšyje dalyvavo dviejų TAU studentai ir trijų ugdymo įstaigų mokiniai.

2018-11-14 dieną buvo organizuota konferencija „Sveika moteris – laiminga šeima“. Tai jau septintoji konferencija, kuri tradiciškai organizuojama metų pabaigoje.

Gruodžio mėnesį VSB vykdė Valstybinio psichikos sveikatos centro inicijuotą bendrumo akciją „Kalėdinis sveikinimas vienišam žmogui“. Lazdijų mokyklos-darželio „Vyturėlis“ ir mokyklos-darželio „Kregždutė“ mokiniai kartu su mokytojais ir biuro specialistais sveikino Lazdijų socialinės globos namų gyventojus.

2018-12-12 VSB kartu su Lazdijų rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centru organizavo akciją „Pasitikrink vitamino D kiekį organizme“. Akcijos metu dalyviai išklausė paskaitą „Vitaminas D, kodėl jis toks svarbus?“. Po to dalyviams buvo nustatomas vitamino D kiekis, matuojamas kraujo spaudimas, atliekama kūno sudėties analizė.

Ataskaitiniais metais buvo vykdoma psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programa suaugusiems ir paaugliams.

9. PRIVALOMASIS SVEIKATOS MOKYMAS

VSB yra įsigijęs visuomenės sveikatos priežiūros licenciją privalomiesiems pirmosios pagalbos ir higienos įgūdžių mokymams. Nuo 2014 m. pradėtos teikti mokamos paslaugos. Pagrindiniai mokymų dalyviai yra ugdymo įstaigų darbuotojai, vairuotojai, norintys įsigyti teisę vairuoti, darbuotojai, kurių veikla susijusi su maistu ir kt.

5 lentelė. Privalomųjų sveikatos mokymų vykdymas

Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
Privalomųjų higienos įgūdžių mokymai	116 dalyviai
Privalomųjų pirmosios pagalbos mokymai	163 dalyviai

10. VYKDOMI PROJEKTAI

Ataskaitiniais metais pradėtas įgyvendinti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-11-0002 „Sveikos gyvensenos skatinimas Lazdijų rajono savivaldybėje“. Projekto tikslas – padidinti Lazdijų rajono savivaldybėje tikslinių grupių asmenų sveikatos raštingumo lygį bei suformuoti pozityvius jų sveikatos elgsenos pokyčius. Projekto eigoje yra suplanuoti įvairūs informaciniai ir (ar) šviečiamieji renginiai, mokymai, konferencijos, konkursai, sveikatingumo skatinimo mokyklos/stovyklos ir pan., skirti tiesiogiai informuoti, šviesti Lazdijų rajono savivaldybės gyventojus sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos bei kontrolės temomis, formuoti jų sveikos gyvensenos vertybines nuostatas, sveikatos raštingumo įgūdžius ir pan. Projekto metu bus siekiama nustatyto stebėsenos rodiklio „Tikslinių grupių asmenys, kurie dalyvavo informavimo, švietimo ir mokymo renginiuose bei sveikatos raštingumą didinančiose veiklose“. 2018 m. veiklose dalyvavo 616 asmenys, planuota reikšmė buvo 454 asmenys. Projekto trukmė 3 metai.

11. VSB VEIKLOS KRYPTYS IR LAUKIAMŲ REZULTATAI

Ataskaitiniais metais svarbiausia VSB veiklos kryptis išlieka teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybės gerinimas ir plėtra:

1. Rajono ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas, koordinavimas.
2. Veikla su tikslinėmis grupėmis.
4. Tikslinių programų rengimas ir įgyvendinimas.
5. Sveikatinimo veiklos plėtra bendruomenėse, seniūnijose.
6. Reguliarus informacijos internetiniame puslapyje (<http://www.lazdijuvsbiuras.lt/>) atnaujinimas, informacijos sklaida VSB socialinėje paskyroje Facebook, straipsniai vietinėje spaudoje.
7. Bendradarbiavimo plėtra.
8. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos bei kitų valstybinių institucijų patvirtintomis strategijomis stiprinti ir saugoti gyventojų sveikatą, formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą įgyvendinant numatytas priemones ir veiklas.

Ataskaitiniais metais 2 specialistai dalyvavo Narkotikų ir alkoholio kontrolės departamento organizuojuose dviejų dienų mokymuose „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo ankstyvosios intervencijos programos įgyvendinimas“, įgijo teorinių bei praktinių įgūdžių. Nuo 2019 m. bus pradėta vykdyti ankstyvosios intervencijos programa. Programa bus taikoma rizikingos elgsenos nepilnamečiams asmenims nuo 14 metų, kurie eksperimentuoja ar nereguliariai vartoja psichoaktyvias medžiagas, bet nėra nuo jų priklausomi.

12. ĮSTAIGOS PROBLEMAS IR JŲ SPRENDIMAS

Nuo 2014 m. valstybės deleguota funkcija ir skiriamas tolygus finansavimas suteikia galimybę laiku planuoti veiklą, tačiau trūksta lėšų visuomenės sveikatos priežiūrai vykdyti. Valstybės deleguotos lėšos yra skiriamos tik visuomenės sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčiui ir įstaigos veiklai. Darbo užmokesčio fonde nėra numatyta lėšų nei įstaigos vadovui, nei buhalteriiui, todėl jiems darbo užmokestis skaičiuojamas iš lėšų, skirtų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti.

Dar vienas trūkumas – dideli darbo krūviai vienam visuomenės sveikatos priežiūros specialistui (870 ar 420 mokinių – specialistas dirbdamas 1 etato darbo krūviu turi aptarnauti nuo 1 iki 4 mokyklų). Be to, jie neturi privalomos sveikatos ugdymo ir mokymo pamokos bendrojo ugdymo procese, sveikatos mokymas vyksta kaip popamokinė, būrelio veikla. Mažas gyventojų tankis rajone, gyventojai gyvena vienkiemiuose, labai sunku suburti visus į vieną vietą, informaciją galima perduoti tik per spaudą. Dėl tos pačios priežasties susiduriame su gyventojų pasyvumu, sunku juos sudominti ir prikviešti į renginius. Nėra paskaičiuoto visuomenės sveikatos stiprinimui lėšų realaus poreikio vienam gyventojui. Pagal gaunamą finansavimą už visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugas atsakingi tik du specialistai, dėl to neįmanoma suteikti visų sveikatos stiprinimo paslaugų gyventojams. Trūksta žmogiškųjų išteklių, maži darbo užmokesčiai nemotyvuoja jaunų specialistų važiuoti dirbti į rajonus. Maži VSB specialistų ir

vadovo darbo užmokesčiai, dideli darbo krūviai, dirbama už kelis asmenis. Svarbiausia – nėra patvirtintų normatyvų vienam visuomenės sveikatos specialistui ir įkainių. Valstybinėse programose nėra aiškus savivaldybėms ar VS biurams priskirtų vykdytinų priemonių mastas, neišskirtos lėšos kiekvienam atsakingam vykdytojui. Kai kuriose valstybinėse programose yra nurodytos veiklos, priemonės, tačiau jų įgyvendinimui visai nėra skiriamas finansavimas. Šalies mastu laiku neparengti teisės aktai, reglamentuojantys visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymą.

PASTABA:

Ataskaita pateikta pagal LR Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktą formą ir nurodytus vertinimo kriterijus ir jų reikšmes. Ataskaita išsiųsta 2018-01-10 Lazdijų rajono savivaldybės administracijos finansų skyriui.

**VALSTYBINIŲ (VALSTYBĖS PERDUOTŲ SAVIVALDYBĖMS) VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ VYKDYMO
VERTINIMO KRITERIJŲ ATASKAITA UŽ 2018 M.**

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Vertinimo kriterijaus reikšmė						Pastabos *					
		Planas			Ivykdyta								
		Mokinių visuomenės sveikatos priežiūra											
Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)	Žodinė, rašytinė ar vaizdinė informacija	Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)	Stendai, plakatai (vnt.)	Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)	Žodinė, rašytinė ar vaizdinė informacija	Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)	Žodinė, rašytinė ar vaizdinė informacija	Stendai, plakatai (vnt.)					
1.	Informavimo veiksmai, iš viso (1.1–1.2):	9410	75	9410	25	75	25	100	100	100	100	100	Stendai, plakatai (vnt.)
1.1.	Skirti mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos priežiūrai, iš viso: (1.1.1–1.1.9)	1810		1810	25		25	100				100	
1.1.1.	Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikatos gyvenimo ir ligų prevencijos klausimai	410		410				100				100	

5.	Suteiktų pirmos pagalbos veiksmų mokiniams skaičius (1000 mokinių, vnt.):	30/1000	30/1000	100	Pateiktam e plane nebuvo planuotas šis kriterijus
5.1.	mokiniam, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (1000 mokinių, vnt.)	30/1000	30/1000	100	
5.2.	mokiniam, ugdomiems pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas (1000 mokinių, vnt.)	30/1000	30/1000	100	
6.	Suteiktų gydytojo rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų mokiniams skaičius (1000 mokinių, vnt.):	0	0	0	
6.1.	mokiniam, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas (1000 mokinių, vnt.)	0	0	0	
6.2.	mokiniam, ugdomiems pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas (1000 mokinių, vnt.)	0	0	0	
7.	Mokinių patikrų dėl asmens higienos, pedikulozės skaičius (1000 mokinių, vnt.):	1000/1000	1000/1000	100	
7.1.	mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, patikrų skaičius (1000 mokinių, vnt.)	800/1000	800/1000	100	
7.2.	mokinių, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, patikrų skaičius (1000 mokinių, vnt.)	1200/1000	1200/1000	100	
Visuomenės sveikatos stiprinimas					

8.	Informavimo veiksmai, iš viso: (8.1-8.14)	Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)		Žodinė, rašytinė ar vaizdinė informacija		Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)		Stendai, plakatai (vnt.)		Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)		Žodinė, rašytinė ar vaizdinė informacija		Stendai, plakatai (vnt.)	
		TV ir radijo laidos, vaizdo ir garso siužetai (vnt.)	Straipsniai, informaciniai pranešimai, publikacijos periodiniuose ir internete (vnt.)	Stendai, plakatai (vnt.)	Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)	TV ir radijo laidos, vaizdo ir garso siužetai (vnt.)	Straipsniai, informaciniai pranešimai, publikacijos periodiniuose ir internete (vnt.)	Stendai, plakatai (vnt.)	Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)	TV ir radijo laidos, vaizdo ir garso siužetai (vnt.)	Straipsniai, informaciniai pranešimai, publikacijos periodiniuose ir internete (vnt.)	Stendai, plakatai (vnt.)	Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių (paskaitose, pamokose, diskusijose, debatuose, konkursuose, viktorinose, varžybose ir kituose viešuose renginiuose) dalyvių skaičius (vnt.)	TV ir radijo laidos, vaizdo ir garso siužetai (vnt.)	Straipsniai, informaciniai pranešimai, publikacijos periodiniuose ir internete (vnt.)
8.1.	Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai		1105	16	1105	16	100	16		48	100	100		100	100
8.2.	Sveika mityba ir nutukimo prevencija		200	3	200	3	100	3		10	100	100		100	100
8.3.	Fizinis aktyvumas		100	1	100	1	400	1		5	100	100		100	100
8.4.	Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)		400	1	400	1	60	1		10	100	100		100	100
8.5.	Aplinkos sveikata		60		60					4				100	
8.6.	Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija		200		200					2				100	
8.7.	Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija		25	3	200	3	25	3		6	3	100		100	100
8.8.	Tuberkuliozės profilaktika		20	1	20	1		1		2	1	100		100	100
8.9.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika, asmens higiena			2		2		2		1	1	100		100	100
8.10.	Eduonies profilaktika ir burnos higiena			1		1		1		2	2			100	100
8.11.	Kraujotakos sistemos ligų profilaktika		40	2	40	2		2		1				100	100
8.12.	Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija		60	1	60	1		1		2	2	100		100	100

8.13.	Onkologinių ligų profilaktika											
8.14.	Kitos	1	2	1	2	1	2	1	2	100	100	
9.	Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programą baigusiu rizikos grupės asmenų skaičius (vnt.)	40										
10.	Savivaldybės stebėtų visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių, nurodytų Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ 5 punkte, skaičius (vnt.)	51							51	100	100	ASPI nepateikė sąrašų
Visuomenės sveikatos stebėseną											0	

Direktorė

Ramutė Kunigiškienė